

Cal Parleta

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A sota de la casa de Cal Pere Vilella prop e la font de cal Pere Vilella i a les costes de Cal Raler
Emplaçament	Camí o sender local de Gisclareny a Turbians i a l'alzina. Sota la casa de Pere Vilella i font homònima.
Alçada:	1380
Coordenades:	
Latitud:	42.2486
Longitud:	1.82209
UTM Est (X):	402828
UTM Nord (Y):	4678050

Classificació

Número de fitxa	08093 - 177
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Arruïnada, coberta de vegetació i runa.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08092A008000290000YT
Fitxes associades:	
Cal Pere Vilella	
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dt., 10/12/2019 - 01:00

Descripció

Restes de l'antiga casa de Cal Parleta situada a sota de Cal Pere Vilella molt a prop de la font de cal Pere Vilella al costat del sender local de "Turbiàns". Les ruïnes d'aquesta casa defineixen dos cossos o dos volums; un emprat com a casa principal i un segon com a quadra o pallissa situat a l'oest del primer. La casa defineix un volum més aviat quadrangular d'una o dues crugies amb aparell de maçoneria de pedres mal treballades i escairades, unides amb morter de calç i col·locades en filades més aviat irregulars. Únicament són en pedra picada les cantonades de les parets. Es poden identificar clarament el basament de la paret sud, part de l'est i la oest. La nord queda assentada aprofitant un desnivell del terreny natural. Conserva escasses filades de paret; unes sis amb la qual cosa es fa molt difícil determinar quin nombre de plantes hauria tingut i com hauria estat coberta. El cos annex emprat com a pallissa es conserva mig enderrocat i només es poden identificar algunes filades. El conjunt està completament enderrocat i cobert de vegetació.

Observacions:

Casa d'estructura simple bastida a mitjans del segle XVII o XVIII per acollir jornalers nousvinguts d'altres indrets que a canvi de conrear les terres d'una gran propietat podien habitar en una casa pròpia. Aquest fet va generar que es construïssin cases arreu i en lloc poc favorables ja fossin prop de penya-segats, balmes, roques... Eren cases d'estructura senzilla de planta quadrada amb una o dues plantes cobertes amb teulada a dues vessants de teula ceràmica.

Història

Com tantes altres cases del municipi de Gisclareny, la casa de Cal Parleta també correspon amb una de les cases que es deuen erigir a partir del 1700 fruit de la vinguda de nous jornalers. Segons Martín (Martín, E; 2005) en l'amillament de 1863 (ACA. Llibrets de compliment pasqual. Amillament de 1863 i extret de Martín, E; 2005 annex 21 i 22), el cap de família era en Joan Pons, estava habitada per 6 persones majors de 7 anys, pagava una contribució rural de 210 rals i 36 d'urbana. No s'especifica res per als caps de bestiar. Referent al cadastre de 1776 (AHG. Cadastre de 1776) no sabem a quina casa pertanyia ja que amb el cognom Pons hi ha dues cases. Una amb el núm. 33 la qual hi havia 4 cases, habitades per 3 persones que pagaven una contribució de 2 lliures i 6 sous de cadastre personal, 14 sous i 10 diners de cadastre reial i 8 diners per a caps de bestiar. L'altre correspon amb la casa núm. 49 a nom de Cebrià Pons on hi havia 3 cases, habitades per 3 persones i amb un pagament de 2 lliures i 6 sous de cadastre personal, 2 lliures i 8 sous de cadastre reial i 2 sous i 8 diners per al bestiar. Encara existeix en aquest mateix document una altra casa amb el cognom Pons que es correspon amb la casa núm. 76 a nom de Pere Pons i la núm. 93 la qual es correspon amb Cal Mateu de Vilella molt possiblement. La casa no va sobreviure el flux migratori del 1900 i figura com a abandonada.

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDA, F (1995). Les tres-centes cases de Gisclareny. Albí. MARTÍN I VERGARA, E; (2005). Una mirada a la història de Gisclareny. AHG. Cadastre de 1776. ACA. Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863 extret de Martín, E. Annex 21 i 22.

